

Posudek diplomové práce

Otázky posmrtného života

Vypracovala: Petra Klivanová

Vedoucí DP: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.

Diplomová práce Petry Klivanové se zabývá problémem smrti. Autorka diplomové práce pohlíží na smrt z teoretického pohledu a snaží se o zprostředkování prožitků blízkosti smrti v podobě tzv. klinického stavu. Diplomová práce se dále snaží o komplexní hodnocení zkoumaného problému. Je to dáno i tím, že Petra Klivanová sleduje několik na sobě nezávislých (konceptně) aspektů – filosofický, etický, teologický, lékařský a psychologický.

Práce je rozdělena do šesti hlavních částí a to včetně úvodu, závěru, seznamu použité literatury a přílohy. Celkový rozsah diplomové práce je 81 stran textu.

V úvodu (s. 6 - 8) se autorka zabývá otázkou vymezení pojmu smrti a stanovuje metodu dalšího bádání v rozsahu diplomové práce. V závěrečném prohlášení úvodní části vyjadřuje názor, že uplatnění textu diplomové práce je možné očekávat v pedagogické, teologické a psychologické praxi. Neskrývá ani fakt, že motivem pro psaní diplomové práce byla četba knih od R. A. Moodyho, na kterého se autorka v textu své diplomové práce odkazuje.

První kapitola (s. 9 – 20) je věnovaná klasickému přístupu ve filosofické interpretaci smrti. Autorka diplomové práce se zaměřila zcela jednoznačně na Platóna, pojetí nesmrtnosti duše, problematiku posmrtného života v antickém duchovním dědictví. Nelze zcela jednoznačně souhlasit s pouhým konstatováním na s. 20, kde autorka uvádí: „...ústřední myšlenkou Platónovy filosofie je tzv. anamnesis, nebo-li rozpomínání...“ V této pozici je to pouhé konstatování faktu, který je třeba dokladovat. Není přece možné hovořit o anamnesis (obecně) a věnovat se textu o nesmrtnosti duše. V tomto ohledu navrhuji pro případ obhajoby rozvinout diskusi k tomuto problému.

Ve druhé kapitole (s. 21 – 47), která mj. tvoří podstatnou část textu diplomové práce a lze ji právem považovat za stěžejní, přechází autorka k odbornému a analytickému popisu smrti. Rozlišuje několik druhů smrti a nezapomíná ani na legislativní formu vymezení tohoto pojmu. V této kapitole velmi obratně využívá Schopenhauerův text O smrti (Brno, 1996). V textu se objevuje i myšlenka o zážitcích předzvěsti smrti (s. 39), kterou by bylo vhodné dovysvětlit v průběhu obhajoby. I když naše poznání pramení ze zkušenosti, musí existovat moment, kterým si osvojujeme skutečnost prožívaného a vytváříme odraz vnitřní a vnější zkušenosti.

Ve třetí kapitole (s. 48 – 54) se autorka krátce zamýšlí nad smrtí z pozice filosofie a náboženství. Zde je nutné ocenit velmi pečlivý přístup diplomantky, která se ponořila i do problematiky filosofické a kulturní antropologie. „Se vznikem víry v posmrtný život...“ uvádí autorka a přitom velmi svévolně zachází s pojmem víra, Bůh, náboženství a to, že se filosofie pokouší dokázat „existenci/neexistenci“ Boha je potřebným námětem diskuse samotné obhajoby.

Čtvrtá kapitola (s. 55 – 62) řeší komparací různé pohledy na smrt a víru v posmrtný život v prostředí buddhismu, hinduismu, klasických polyteistických systémů období řecké vzdělanosti. Dále se autorka zmiňuje o judaismu, islámu a křesťanství. Tato kapitola je velmi obecná.

Pátá kapitola (s. 63 – 66) je krátká svým rozsahem a rovněž i hloubkou myšlenek. Autorka se snaží velmi obecně o charakteristiku života a smrti.

Závěrečná šestá kapitola (s. 67 – 68) je snad odpovědí na otázku, zda existují minulé životy? Odpověď však zůstává v obecné rovině.

Závěr je komplexním zhodnocením textu diplomové práce a jeho naplněním ve smyslu stanovených cílů. Seznam použité literatury je dostatečný a vhodný ke zvolenému tématu.

Po stránce formální a stylistické se práce dá stále vylepšovat. Svědčí o tom i např. nejednotné psaní „s“ a „z“ ve slově filosofie (s. 6, 7), nejednotnost v nadpisech kapitol, snad i omyl (s. 9), mezery mezi slovem a závorkou v textu s. 18 aj., psaní velkých písmen s. 59. Na základě uvedených skutečností - diplomovou práci navrhuji k obhajobě.

Celkové hodnocení: **velmi dobře.**

V Českých Budějovicích 15. 5. 2008

doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.